

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково
педагогічної роботи

 Дар'я МАЛЬЧИКОВА
15 вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Лікарська практика в хірургічному відділенні стаціонару

Факультет	медичний
Кафедра	медицини
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
Курс	4
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	денна

Програма розроблена:

Тарасенко Олегом Миколайовичем, професором кафедри медицини, доктором медичних наук

Програму розроблено на основі: Освітньо-професійної програми Медицина підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 222 Медицина (затверджена вченою радою Херсонського державного університету, протокол №13 від 31.05.2021)

В.о. декана факультету Головченко І. В.

Затверджено на засіданні кафедри медицини _____

Протокол №_2 від «_05_»_вересня_2022_р.

В.о. завідувачки кафедри Тарасова О.О.

Схвалено науково-методичною радою факультету

№_1а_ від «_12_»_вересня_2022_р.

Голова ради Васильєва Н.О.

Керівниця навчального відділу Яценко В.Ф.

Структура виробничої програми практики:

1. Вступ
2. Мета і завдання практики
3. Зміст практики
 - 3.1. Види робіт під час практики
 - 3.2. Список рекомендованої літератури
 - 3.3. Методичні рекомендації
 - 3.4. Питання до заліку
4. Форми й методи контролю
5. Вимоги до звіту
6. Критерії оцінювання

ВСТУП

Практична підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» здійснюється у формі виробничої практики. Виробнича практика «Лікарська практика в хірургічному відділенні стаціонару» проводиться у 6-му семестрі. Тривалість практики 1 тиждень – з 06.02.2023 по 10.02.2023

Проведення виробничої практики студентів медичного факультету Херсонського державного університета регламентовано Законом України “Про вищу освіту”, Законом України “Про освіту”, “Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”, затвердженого наказом МОН України №93 від 08.04.1993 р., “Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування”, затвердженого наказом МОЗ України № 35 від 24.02.2000 р.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання виробничої лікарської практики полягає у закріпленні практичних навичок в межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю 222 «Медицина».

Під час виробничої практики студент повинен:

1. Виконувати правила медичної етики та деонтології у взаємовідносинах з персоналом, хворими, мати належний зовнішній вигляд.
2. Навчитись встановлювати психологічний контакт з хворими.
3. Навчитись правильній послідовності обстеження хворих, вміти самостійно скласти план лікування.
4. Проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати.
5. Планувати схему обстеження конкретного хворого залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання.
6. Аналізувати результати основних лабораторних та інструментальних методів дослідження.
7. Визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях.
8. Проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань.

9. Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.

10. Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.

11.Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань.

12.Брати участь у наданні невідкладної медичної допомоги при ургентних станах.

13.Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Конкретні цілі:

- засвоїти принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні;
- удосконалити навички клінічної, лабораторно-інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;
- оволодіти навичками надання невідкладної допомоги при ургентних хірургічних хворобах;
- застосовувати принципи етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.

Загальні компетентності(ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм

ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання

I. Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- змісту догляду за хворими та його ролі в структурі загальноклінічних заходів терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонару
- основних функціональних обов'язків молодшої медичної сестри в терапевтичних, хірургічних, педіатричних відділеннях
- основних етичних та деонтологічних положень при роботі із хворими дорослого віку та хворими дітьми

- принципів фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал
- структури та функції основних підрозділів терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонару, особливостей організації роботи із хворими дітьми
- вимог та правил забезпечення лікувально–охоронного і санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару
- правил заповнення медичної документації стаціонару
- правил та послідовності проведення розпитування і огляду хворого дорослого віку та хворої дитини
- фізіологічних основ формування основних показників діяльності серцево–судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання)
- ознак клінічної смерті та основних принципів проведення базової підтримки життєдіяльності організму
- правил і способів вимірювання температури тіла та механізмів розвитку гарячки
- загальних правил зберігання ліків в стаціонарі
- способів застосування основних медикаментозних засобів та найпростіших фізіотерапевтичних процедур у хворих дорослого та дитячого віку
- методів сучасної асептики та антисептики
- організації роботи в операційній, в чистій та гнійній перев'язочних, особливостей догляду за хворими в перев'язочних
- особливостей догляду за хворими, оперованими на голові, шийі, грудній клітці, на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках з переломами
- правил підготовки до використання інструментарію та витратних матеріалів хірургічним хворим
- основних методів очищення кишківника та правил їх проведення пацієнтам дорослого віку та дітям
- організації харчування дітей першого року життя
- правил проведення первинного туалету новонародженого

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. Види робіт під час практики

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці хірургічних хвороб;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених хірургічних захворюваннях;
- проводити диференціальну діагностику та встановлювати попередній діагноз основних хірургічних захворювань у стаціонарних умовах;

- проводити аналіз та інтерпретацію результатів основних лабораторних, інструментальних та рентгенологічних методів дослідження в стаціонарних умовах;
- визначати тактику лікування основних хірургічних хвороб у стаціонарних умовах;
- засвоїти основні обов'язки та професійні дії лікаря-хірурга під час роботи у хірургічному відділенні стаціонару;
- надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах при хірургічних захворюваннях;
- вміти застосовувати принципи етики та деонтології у практиці лікаря-хірурга хірургічного відділення стаціонару.

3.2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Невідкладні стани в хірургії: підручник / І.В. Роздольський. — 2-ге вид., стер. — К.: Медицина, 2009. — 144с.
2. Анестезіологія та інтенсивна терапія. За ред. Ф.С. Глумчера та співав. Підручник для ВНЗ III-IV рівнів акредит. К.: Вища школа, 2010 р. – 310 с.
3. Anesthesiology and intensive care. За ред. Ф.С. Глумчера та співав. Підручник для ВНЗ III-IV рівнів акредит. (англійською мовою) К.: Вища школа, 2010 р. – 312 с..С.
4. Желіба М.Д., Хіміч С.Д., Герич І.Д. та ін. Загальна хірургія. К.: ВСВ Медицина, 2010. — 448 с.
5. Хірургічні хвороби у практиці сімейного лікаря: Навч.-метод. посіб. / С.І. Іващук, О.І. Іващук. — Чернівці: Буков. держ. мед. ун-т, 2005. — 352 с.
6. Хірургічні хвороби: підручник / В.І. Бондарєв, Р.В. Бондарєв, О.О. Васильєв, І.Є. Верхулецький, Є.О. Герасименко. — Х.: Факт, 2006. — 816 с.
7. Дронов О.І., Сипливий В.О., Ковальська І.О., Скомаровський О.А., Крючина Є.А. Курс лекцій з загальної хірургії: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. закл. III-IV рівнів акредитації – Вид. 2-ге, доп. – К.:, 2011. – 487 с.

8. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. - Полтава, 2015. - 160 с.

3.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

При проходженні виробничої практики «Лікарська практика в хірургічному відділенні стаціонару» тривалість щоденної практики складає 6 годин. Оскільки під час практики студенти вперше знайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента (практичне заняття) складається з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичного матеріалу теми;
- 2) демонстрація викладачем методики виконання передбачених темою медичних маніпуляцій,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та питань тест-контролю засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає опанування практичними навичками з догляду за хворими.

3.4. ПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.
2. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення стаціонару.
3. Ознайомлення з роботою та структурними підрозділами ЛПЗ.
4. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування хворих в невідкладній абдомінальній хірургії.
5. Гостра невідкладна патологія ШКТ (гострий апендицит, гострий панкреатит, перфоративна виразка шлунку, гострий холецистит, гостра кишкова непрохідність).

6. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування хворих.
7. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування в плановій абдомінальній хірургії.
8. Планова абдомінальна хірургія (неспецифічний виразковий коліт, хвороба Крона, хронічний панкреатит, виразка шлунку, хронічний холецистит, холецистит, кишкова непрохідність).
9. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування хворих.
10. Надання невідкладної лікарської допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.
11. Організація невідкладної допомоги в умовах хірургічного стаціонару.
12. Кровозамінні речовини (класифікація, показання та протипоказання). Кровотечі (класифікація, тактика лікаря).
13. Визначення груп крові та резус – фактору.
14. Надання планової хірургічної допомоги у стаціонарі.
15. Організація планової допомоги в умовах хірургічного стаціонару.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми практики та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України.

Відображає систему оцінювання практики за традиційною (чотирибальною) та 100-бальною шкалою. Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточного контролю за змістові модулі (максимум 70 балів, мінімум – 40 бали) за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником практики від бази практики та оцінки підсумкового модульного контролю (максимум – 30 балів, мінімум – 20 балів), яка виставляється при проведенні диференційованого заліку при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою практики.

Поточний контроль студентів в хірургічному відділенні здійснюється керівниками – викладачами практики від профільних кафедр навчального закладу та керівниками виробничої практики від бази.

Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх дисципліну (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення Щоденника (обґрунтування і формулювання діагнозу, визначення плану обстеження і лікування), якість оволодіння навичками клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики, участь у наданні невідкладної медичної допомоги, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря. Заповнення Підсумкового звіту по кожному змістовому модулю дає можливість вірно оцінити поточну навчальну діяльність студента. У разі засвоєння не менше 60% практичних навичок студент, який у сумі набрав 60 бали з 100 допускається до підсумкового модульного контролю.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики. Печатки бази практики ставляться на титульній сторінці щоденника про початок і завершення терміну практики, а також на звітах студентів про виконану роботу і на виробничій характеристиці.

Звіт захищає студент при комісії, призначеній завідувачем відділу практики та завідувачем кафедри. До складу комісії входять: керівник практики від навчального закладу (завідувач відділом практики), декан факультету, завідувач профільної кафедри (голова комісії), викладачі спеціальних дисциплін та (за можливості) керівник від бази практики. Склад комісії по захисту практики вказується у наказі по навчальному закладу про розподіл на практику і не змінюється незалежно від кількості перескладань диференційованого заліку з практики.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Орієнтовна структура залікового кредиту – модулю 2 лікарської виробничої практики “Виробнича лікарська практика в хірургічному відділенні стаціонару”

Тема	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні	6	3
Клініка, діагностика і тактика лікування в абдомінальній хірургії	6	3
Лабораторно – інструментальна діагностика в абдомінальній хірургії	6	3
Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях	6	3
Принципи етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення	4	3
Підсумковий модульний контроль	2	
Усього годин – 45	30	15
Кредитів ECTS – 1,5		

ПЕРЕЛІК УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКІ МАЄ НАБУТИ СТУДЕНТ ВПРОДОВЖ ПРАКТИКИ, ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ У БАЛАХ

№ п/п	Вміння та практичні навички	Кількість балів
1.	Оцінка даних анамнезу, фізикального дослідження: огляду хворого, пальпації, перкусії, аускультації, ректального дослідження	9-12
2.	Аналіз результатів лабораторних та інструментальних досліджень (рентгенографії, УЗД, КТ, фіброгастродуоденоскопії, колоноскопії)	9-12
3.	Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу, проведення диференційної діагностики захворювань органів черевної порожнини	9-12
4.	Визначення плану консервативного й оперативного лікування залежно від патогенетичних чинників та тяжкості стану хворого	9-12
5.	Особливості асистування при виконанні екстрених і планових операцій	9-12
6.	Особливості асистування в перев'язній: догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища	9-12
7.	Надання невідкладної допомоги при кровотечі, септичному і геморагічному шоці; проведення корекції водно-електролітних порушень та кислотно-лужного стану та інше	9-14

8.	Участь у виконанні діагностичних та лікувальних маніпуляцій (пункція прожнин, лапароцентез, накладання гіпсової пов'язки)	9-14
	Сума балів	72-100